

»Boste že spoznali, zakaj tako ravnam,« je dejal gospod katehet. Mi smo ugibali in ugibali, toda naša pamet je še prekratka.

Tudi to vam smem še zaupati, da sem par svojih tovarišev poslal »po aprila«. Sam sem pa pazil, kar se je dalo, da me kdo ne povleče ta dan za nos. In res: ves dan in še malo čez je šlo vse po sreči. Zvečer sem pa mislil, da je že vseh neumnosti konec, sem pa prenehal biti oprezen in šel sem k sosedu »po aprila«. Saj bi vam še naprej povedal, kako je bilo in kako so me pri sosedu pogledali, in nič bi ne rekel, če bi se vi malo posmejali, toda bojim se, da ne bi imel potem celo leto miru, če vam povem, kako sem bil neumen. Zato je boljše, če sem kar lepo tiho.

Samo to vam želim, da bi bili vi bolj pametni in bolj previdni, kakor sem bil jaz. Hlapec mi je rekel: Komur je pamet gnila, ga lahko pošlješ vsak dan po aprila.

Za malo se mi je zdelo. Ni bilo dolgo, je pa on šel, četudi ni bilo prvega.

Lea Fatur:

Smrt išče iskre.

Ogenj je podoba življenja, zato so častili in čuvali v starih časih ogenj. V dobi, ko ni bilo še žveplenk, je zagrebla gospodinja zvečer skrbno ogenj in razgrebla zjutraj pepel, razpihala iskre in zakurila. To zagrebanje pa je imelo tudi drug pomen. Nekdaj so verovali, da pride ponoči smrt v hišo in išče iskre, da razpiha ogenj in se pogreje. Kjer najde iskro in se pogreje, tjakaj ne pride, dokler se ne iztečejo hišnim bivalcem ure. Gorje pa zanikarni gospodinj, če je pozabila na poznega gosta: njeno življenje ugasne kmalu, kakor je ugasnila iskra v pepelu.

Bila je gospodinja v Pohorju, ki je pogašala zvečer ogenj, tako da ni ostala iskrica v pepelu. Večkrat jo je opominjal gospodar, naj misli na gosta, ki lahko pride zvečer in se ne bo mogel ogreti; toda gospodinja se mu je posmehovala.

Nekoč pride gospodar pozno v noč od tlake v graščini. Vse je že spalo v njegovi hiši, vendar je zagledal že od daleč, da so vežna vrata na stežaj odprta. Tiho se je priplazil k svoji hiši in pokukal ob

robu vrat v vežo, kjer je bilo ognjišče. Mraz ga je obšel do kosti, ko je zagledal za ognjiščem smrt, ki je bezala po pepelu, se tresla od mraza, pa ni našla iskre, da bi podpihala in zakurila. Gospodar je hitro izmolil zarotilno molitev. Na to je švignila smrt mimo njega kot senca. Nič ni povedal o tem gospodinji, samo poslušal je, kaj bo? Res ni kasnela smrt s svojim opominom: prva je obolela na smrt dekla, potem hlapec, nazadnje gospodinja. Hudo bolna je naročila svojim hčeram, naj varujejo ogenj, da ne ugasne poslednja iskra. Pa prekasno je bilo njeno kesanje; umrla je teden dni potem, ko je brskala smrt zaman po pepelu. Dekla in hlapec sta pa ozdravela.